

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera, JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně M. M., zastoupená Mgr. Zbyňkem Stavínovou, advokátem se sídlem v Brně, Joštova 4, 602 00 Brno, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2005, čj. OAM-856/VL-ZA07-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2006, čj. 55 Az 102/2005 – 31

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 7. 2005, čj. OAM-856/VL-ZA07-2005, nebyl žalobkyni udělen azyl v České republice podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a dále žalovaný rozhodl o tom, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 5. 2006, čj. 55 Az 102/2005–31, zamítl s následujícím odůvodněním. Především se krajský soud podrobně zabýval důvody, proč nelze žalobkyni udělit azyl dle § 12 zákona o azylu. Dále uvedl, jak hodnotil posuzování podmínek pro udělení humanitárního azylu žalovaným (tvrzení žalobkyně o vlastním zdravotním stavu, způsob její léčby v zemi původu, lékařské zprávy opatřené se souhlasem žalobkyně apod.); k tomu konstatoval, že humanitární azyl lze udělit také osobám zvláště těžce zdravotně postiženým či nemocným. Krajský soud však dovodil, že o takové důvody se v případě žalobkyně nejedná a poukázal na skutečnost, že byla v Arménii opakovaně hospitalizována, léčila se ve specializované psychiatrické léčebně, při domácím léčení využívala možnosti přivolat v případě potřeby ambulanci. Ohledně zdravotního stavu žalobkyně se dále zabýval důkazy předloženými v řízení o

žalobě – lékařskými zprávami. Konečně krajský soud hodnotil, proč se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu.

Tento rozsudek napadla žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností. Přestože kasační stížnost neobsahuje odkaz na konkrétní ustanovení § 103 s. ř. s., z jejího obsahu Nejvyšší správní soud seznal, že se opírá o důvody obsažené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatelka krajskému soudu vytkla, že nesprávně interpretoval § 2 odst. 6 ve spojení s § 12 zákona o azylu, takže dospěl k nesprávnému závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Dále podle názoru stěžovatelky krajský soud dostatečně nezjistil skutkový stav pro posouzení udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Přitom stěžovatelka v řízení před žalovaným a následně i v žalobě důrazně poukazovala na svoje zdravotní potíže způsobené stresem vyvolávaným možnými následky jejího návratu do země původu. Stěžovatelka má za to, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu, neboť jedním z relevantních důvodů může být zdravotní stav žadatele o azyl. Zdůvodnění závěrů žalovaného o neudělení azylu podle § 14 nepovažuje stěžovatelka za dostatečné. Stejně tak stěžovatelka namítá, že žalovaný dostatečně neposoudil překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu a krajský soud měl proto jeho rozhodnutí zrušit. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka navrhla rozsudek krajského soudu zrušit a vrátit mu věc k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelky, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelky.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny

rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatelky nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatelky je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti

netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

K námitce stěžovatelky, že nebyl přesně a úplně zjištěn skutkový stav věci, připomíná Nejvyšší správní soud, že se otázkou takto zdůvodněných kasačních stížností již dostatečně zabýval a uvádí např. svůj rozsudek ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. 4 As 56/2003 (publ. na www.nssoud.cz), v němž konstatoval: *„Pokud je z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč v souladu se správním spisem soud shledal zjištění skutkového stavu žalovaným za úplné a spolehlivé, jakými úvahami se řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, a z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatelky v žalobě, potom není důvodná námitka, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.“*

Nejvyšší správní soud dostatečně vyložil i pojem „humanitární azyl“ a co rozumí „důvody hodnými zvláštního zřetele“, když uvedl např. v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003 (publ. na www.nssoud.cz), že: *„Na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“* V rozsudku ze dne 28. 12. 2005, sp. zn. 6 Azs 182/2005, kasační soud blíže vysvětluje: *„Humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu může být správním orgánem (tedy žalovaným) udělen pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a posouzení důvodů v každém konkrétním případě je otázkou správního uvážení žalovaného. Rozhodnutí správního orgánu, které je založeno na zákonem stanoveném správním uvážení, tedy podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Úsudek správního orgánu pak musí najít řádný odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů bylo vycházeno, jak tyto podklady byly vyhodnoceny a k jakému závěru správní orgán dospěl. Krajský soud byl tedy na základě žalobního bodu směřujícího do neudělení azylu z humanitárních důvodů limitován na zjištění, zda postup správního orgánu byl postupem zákonným a žádným způsobem nepřekračujícím meze volné úvahy správního orgánu, která je v § 14 zákona o azylu žalovanému umožněna.“*

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. března 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu